

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 16. maja 2006

o državni pomoči št. C 26/2004 (prej NN 38/2004) Zvezne republike Nemčije za Schneider Technologies AG

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 1857)

(Besedilo v nemškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/56/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

II. OPIS

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 88(2) Pogodbe,

1. UPRAVIČENEC

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam ⁽¹⁾, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

(4) Schneider AG je bilo veliko nemško podjetje s sedežem v Türkheimu na Bavarskem, ki je izdelovalo barvne televizijske sprejemnike. Poleg izdelovanja televizijskih sprejemnikov je podjetje v 90. letih prejšnjega stoletja sodelovalo pri ambicioznem projektu v zvezi z razvojem tehnologije laserskih prikazovalnikov, ki naj bi omogočila ostrejšo sliko, boljšo osvetljenost, neomejeno velikost zaslona in fleksibilnost v povezavi s površino projekcije. Obe dejavnosti sta bili med letoma 2000 in 2002 preneseni na dve na novo ustanovljeni hčerinski podjetji družbe Schneider AG, in sicer na Schneider Electronics AG („SE“), ki je prevzelo izdelovanje televizijskih sprejemnikov, ter na Schneider Laser Technologies AG („SLT“).

I. POSTOPEK

- (1) 24. marca 2003 je Komisija prejela pritožbo v zvezi z več domnevnimi ukrepi pomoči za Schneider Technologies AG („Schneider AG“). Pritožnik, Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG, je holding, ki je imel v lasti delež družbe Schneider AG, njegova lastnika pa sta brata iz družine Schneider.
- (2) 14. julija 2004 je Komisija sprožila formalni postopek preiskave v zvezi s tremi posojili Bayrische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung („LfA“) in dvema dotacijama Bayrische Forschungsförderung („BFS“) za raziskave in razvoj („R&R“). Odločitev Komisije o sprožitvi postopka je bila v *Uradnem listu Evropske unije* objavljena dne 22. februarja 2005 ⁽²⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe glede domnevne pomoči. Tretje stranke takšnih pripomb niso predložile ⁽³⁾. Nemčija je svoj odgovor na sprožitev formalnega postopka preiskave sporočila z dopisoma z dne 16. in 24. septembra 2004, ki sta bila evidentirana istega dne.
- (3) Komisija je dne 6. septembra 2005 zaprosila za nadaljnje informacije, ki jih je Nemčija posredovala z dopisom z dne 5. oktobra 2005 (evidentiranim dne 6. oktobra 2005). Dodatne informacije so bile posredovane dne 6. februarja 2006 (evidentirano dne 7. februarja 2006).

(5) LfA, ki je pristojen za regionalno pospeševanje gospodarstva, ima od leta 1998 delež podjetja Schneider AG. Leta 1999 in 2000 je bil LfA z udeležbo v višini 35,6 % največji delničar. Lehman Brothers, zasebna investicijska banka, je imela 26,6 % delež, Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG 14,6 % in ostali zasebni vlagatelji 23,2 %.

(6) V tistem času je trg podjetju Schneider AG zaradi njegove vodilne vloge v tehnologiji laserskega prikazovalnika napovedoval velik uspeh. Med letoma 1998 in 2000 se je vrednost delnic Schneiderja zvišala za skoraj desetkrat; od 1999 do 2000 pa za okoli 2,5-krat. V prihodnji uspeh podjetja je verjel tudi drugi največji vlagatelj, Lehman Brothers, kar je pokazala študija iz aprila 2000, v kateri je bil dobiček pri zabavni elektroniki predviden ob koncu leta 2000, dobiček pri tehnologiji laserskega prikazovalnika pa v zadnjem četrtletju leta 2001. Lehman Brothers je od sredine leta 1999 do sredine leta 2000 od LfA kupil [...] (*) delnic.

⁽¹⁾ UL C 46, 22.2.2005, str. 12.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

⁽³⁾ Nekaterih odgovorov, ki so prispeli med ali po obdobju preiskave, ni bilo mogoče upoštevati kot formalna stališča (v glavnem je šlo za časopisne članke brez komentarjev in brez povezave s primerom ter za – prav tako brez dodatnih pojasnil – ponudbo svetovanja glede primera Komisiji).

(*) Poslovna skrivnost

(7) Vendar pa podjetje ni bilo tako uspešno, kot je bilo pričakovano. SE je proizvajal televizijske sprejemnike slabše kakovosti in ni bil zmožen konkurirati poceni izdelkom, ki so bili v prvi vrsti uvoženi iz Azije. Ker proizvodnja televizijskih sprejemnikov ni prinašala dobička, je podjetju Schneider AG primanjkovalo sredstev, ki jih je potreboval SLT za nadaljevanje dejavnosti na področju tehnologije laserskih prikazovalnikov, ki pa je napredovala bistveno počasneje, kot so prvotno pričakovali. Prvi prototip je bil na voljo šele maja 2000, precej pozneje, kot je bilo načrtovano, primeren pa je bil le za industrijsko uporabo. Do leta 2002 podjetju ni uspelo razviti izdelka, primernega za zasebne potrošnike, kar pa je dejansko bil edini gospodarski cilj SLT.

(8) Marca 2002 so bili sproženi trije ločeni stečajni postopki za Schneider AG in njegovi hčerinski družbi. Stečajni upravitelj je premoženje podjetij Schneider AG in SE prodal kitajskemu podjetju za elektroniko, TCL, premoženje SLT pa podjetju Jenoptik Laser, Optik, Systeme GmbH (v nadaljevanju „LOS“). Podjetji TCL in LOS sta podali najvišji ponudbi.

2. FINANČNI UKREPI

(9) Komisija je v svoji odločitvi o sprožitvi postopka izrazila dvom glede združljivosti naslednjih dveh ukrepov.

2.1 TRI POSOJILA LFA

(10) Tri posojila LfA so bila del skupnega koncepta, sklenjenega jeseni 1999 med LfA, Lehman Brothers, pritožnikom in skupino bank. Nemčija je pojasnila, da je imelo podjetje leta 1998 izgubo, potem ko je neuspešno poskušalo povečati prodajo televizijskih sprejemnikov s specializirano malo-prodajo. Uprava je zato sklenila, da bo podjetje prestrukturirala in okrepila proizvodnjo originalne opreme. Za financiranje prestrukturiranja, predfinanciranje proizvodnje za velika naročila in za pokritje izgub je podjetje potrebovalo likvidnost.

(11) Prvo posojilo DfA („posojilo 1“) v višini 2,1 mio EUR je bilo dodeljeno septembra 1999 z obrestno mero [...] %. Drugo posojilo LfA („posojilo 2“) v višini 5,1 mio EUR je bilo prav tako odobreno septembra 1999, z obrestno mero [...] %. Tretje posojilo („posojilo 3“) v višini 5,6 mio EUR je bilo odobreno februarja 2000, obrestna mera pa je znašala [...] %. Prvi posojila sta bili dani na razpolago za obdobje enega leta, posojilo 3 pa je bilo odobreno do 31. decembra 2001, kar pomeni za skoraj dve leti.

(12) Septembra 2000 sta bili prvi posojila podaljšani do 30. septembra 2002, torej za nadaljnji dve leti, obrestna mera pa je bila zvišana: za posojilo 1 na [...] % in za posojilo 2

na [...] %. Decembra 2000 je bilo podaljšano tudi posojilo 3, in sicer do 30. septembra 2002, obrestna mera pa je bila zvišana na [...] %.

(13) Posojilo 1 je bilo zavarovano z osnovnim dolgom, odstopom terjatev in prenosom premoženja na upnika zaradi zavarovanja terjatev. Ta dodatna jamstva pa so bila uvrščena za terjatvami skupine bank, katerih posojila so obstajala že prej. Posojila 2 in 3 nista bili zavarovani z dodatnim jamstvom. Nemčija je pojasnila, da je bila namesto jamstev dogovorjena višja obrestna mera. Dejanska vrednost jamstev za LfA kot družbenika podjetja Schneider AG je bila zelo majhna, saj bi po nemškem pravu posojilo družbenika najverjetneje lahko označili kot kapitalski vložek (po § 30 GmbHG).

(14) Zasebni partnerji so k skupnemu konceptu prispevali naslednje prispevke:

(a) Lehman Brothers je najprej v podjetje konec leta 1999 z nakupom delnic SLT, ki so bile do tedaj v lasti podjetja Daimler Chrysler, prispeval 25 mio EUR in je bil poleg tega februarja 2000 glavni vlagatelj pri dokapitalizaciji z dodatnimi 46 mio EUR, namenjenimi financiranju nadaljnega razvoja posla z laserjem.

(b) Skupina zasebnih bank je podjetju Schneider AG leta 1998 odobrila kreditno linijo v višini 31 mio EUR. Dogovorjena obrestna mera je znašala [...] %. Ohranitev te kreditne linije je bila kot del skupnega koncepta izrecno dogovorjena septembra 1999. Poleg tega je skupina bank sprejela kratkoročno preseganje kreditne linije do višine [...] EUR. V istem mesecu je glavna banka iz te skupine bank svoje obresti zvišala na [...] %. Nemčija je pojasnila, da nima podatkov o odstopanju drugih bank od prvotno dogovorjene obrestne mere v višini [...] %.

(c) Pritožnik je odobril posojilo družbenika v višini 7,7 mio EUR pod enakimi pogoji kot skupina bank.

2.2 SUBVENCije ZA R&R

(15) Leta 1994 in 1997 je Bayrische Forschungsstiftung (BFS) podjetju Schneider AG dodelil dve subvenciji v skupni višini 9 050 121,88 EUR ⁽⁴⁾.

Projekt 1 („Tehnologija laserskega prikazovalnika“)

(16) Prva finančna pomoč v višini 6 498 468,68 EUR ⁽⁵⁾ je bila dodeljena 16. decembra 1994 in je bila namenjena financiranju projekta „Tehnologija laserskega prikazovalnika“ („projekt 1“). Ta finančna pomoč je bila med trajanjem

⁽⁴⁾ Vključno s subvencijo za projekt „Modri laser“, ki ga je izvedla Univerza v Würzburgu.

⁽⁵⁾ Vključno s subvencijo za projekt „Modri laser“, ki ga je izvedla Univerza v Würzburgu.

projekta, tj. med januarjem 1995 in junijem 1997, izplačana v več obrokih. Upravičeni stroški so znašali 12 484 972,74 EUR, intenzivnost pomoči je bila 48,9 %.

- (17) Cilj projekta 1 je bil razviti podlago za nove metode dela pri projekciji velikih barvnih slik visoke ločljivosti za različna področja uporabe in znanstveno-tehnološko podlago za posamezne komponente poznejšega sistema.
- (18) Pri dodelitvi pomoči so bili upoštevani naslednji stroški projekta (*):

Stroški projekta	Stroški (v EUR)
Stroški osebja (vključno s potnimi stroški)	4 304 566,36
Drugi stroški poslovanja (material in potrebščine)	4 399 666,63
Instrumenti in oprema	667 235,91
Raziskave tretje osebe	2 296 459,41
Dodatni splošni stroški	817 044,43
Stroški skupaj	12 484 972,74

- (19) Nemčija je potrdila, da so stroški nastali neposredno v povezavi z raziskovalnim projektom.
- (20) V skladu z dogovori v zvezi s finančno pomočjo so bili rezultati projekta predstavljeni širši javnosti in dani na razpolago javnosti.
- (21) Poleg tega je BFS v celoti financiral raziskovalni projekt Univerze v Würzburgu na temo „Modri laser“. Stroški projekta so znašali 0,26 mio EUR. Projekt 1 in projekt „Modri laser“ sta bila na željo BFS združena, saj je bil pričakovan prenos znanstvenega strokovnega znanja.

Projekt 2 („Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“)

- (22) Druga subvencija v višini 2 551 653,20 EUR je bila odobrena 23. julija 1997. Subvencija je bila namenjena financiranju projekta „Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“ (v nadaljevanju „projekt 2“), ki je sledil projektu 1. Ta subvencija je bila med trajanjem projekta, tj. med aprilom 1997 in septembrom 1999, izplačana v več obrokih. Načrtovani upravičeni stroški so znašali 5 103 293,22 EUR, tako da je intenzivnost pomoči znašala 50 %.
- (23) V okviru projekta 2 naj bi bili nadalje razviti rezultati projekta 1; poleg tega naj bi se poizkusilo v celotni sistem vključiti najpomembnejše posamezne komponente. Dela so

poleg tega obsegala študije za izdelavo slike s pikosekundnim impulznim laserjem, za lasersko odpornost posameznih komponent ter za miniaturizacijo monokromatiziranih laserskih sistemov.

- (24) Pri dodelitvi pomoči so bili upoštevani naslednji stroški projekta:

Stroški projekta	Stroški (v EUR)
Stroški osebja	2 584 273,68
Drugi stroški poslovanja (material in potrebščine)	1 061 850,98
Raziskave tretje osebe	1 123 308,26
Dodatni splošni stroški	817 044,43
Stroški skupaj	5 103 293,22

- (25) Nemčija je potrdila, da so stroški nastali neposredno v povezavi z raziskovalnim projektom.
- (26) V skladu z dogovori v zvezi s finančno pomočjo so bili rezultati projekta predstavljeni širši javnosti in dani na razpolago javnosti. Pravice uporabe so morale biti na zahtevo predane po tržnih pogojih.

III. RAZLOGI ZA SPROŽITEV FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

- (27) V zvezi s tremi posojili je Komisija sprva zastopala stališče, da so ta posojila najverjetneje združljiva z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Vendar pa ni razpolagala s podrobnejšimi informacijami, ki bi ji omogočile dokončno oceno. Komisija je nadalje dvomila v združljivost obeh projektov v zvezi z lasersko tehnologijo s predpisi Skupnosti o pomoči.

IV. PRIPOMBE TRETJIH STRANK

- (28) Tretje stranke niso predložile svojih pripomb.

V. PRIPOMBE NEMČIJE

- (29) Nemčija je v svojih pripombah glede sprožitve formalnega postopka preiskave trdila, da posojila niso državna pomoč, saj so združljiva z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.
- (30) V zvezi s finančno pomočjo za R&R je Nemčija pojasnila, da je treba po njenem mnenju oba projekta obravnavati kot industrijsko raziskavo, posledično pa je finančna pomoč v

(*) Ta razpredelnica prikazuje le stroške za raziskovalne dejavnosti podjetja Schneider AG; upoštevana ni finančna pomoč v višini 0,26 mio EUR za projekt „Modri laser“, ki ga je izvedla Univerza v Würzburgu in ki je bil na željo BFS povezan s Schneiderjevim projektom.

višini do 50 % upravičenih stroškov združljiva s predpisi o pomoči za R&R, ki so veljali v času odobritve posamezne finančne pomoči. V zvezi s projektom 2 je Nemčija pojasnila, da je naslov projekta „Integracija sistema in prototipi“ zavajajoč, saj je bil cilj projekta podrobnejše raziskovanje posameznih komponent projekta.

VI. OCENA

1. POSOJILA LFA

1.1 DRŽAVNE POMOČI

- (31) Po členu 87 Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, v kolikor prizadane trgovino med državami članicami. Da bi ugotovili, če posojilo družbenika, ki ga je odobrila državna ustanova, pomeni državno pomoč v smislu člena 87 Pogodbe ES, je treba preveriti, ali bi vlagatelj v tržnem gospodarstvu posojila v podobnih okoliščinah dodelil pod primerljivimi pogoji.
- (32) Po mnenju Komisije veliko dejstev govori v prid temu, da ta tri posojila ne pomenijo državne pomoči, saj so v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Po informacijah, s katerimi je razpolagala Komisija, v okoliščinah v letih 1999 in 2000 ni bilo gospodarsko nespametno podjetju Schneider AG dodeliti posojila z obrestnimi merami med [...] %, [...] % in [...] % (referenčna obrestna mera Komisije: 4,76 %), ki so bile pozneje zvišane na [...] %, [...] % in [...] % (referenčna obrestna mera Komisije: 5,7 %). Zaupanje trga v prihodnje dobičke podjetja Schneider AG – v prvi vrsti zaradi vodilnega položaja v panogi laserske tehnologije – se je na primer izražalo v tem, da se je vrednost Schneiderjevih delnic med letoma 1998 in 2000 zvišala za skoraj desetkrat in da je strateška investicijska banka Lehman Brothers po zelo pozitivni študiji v tem obdobju kupila nadaljnjih [...] delnic podjetja Schneider AG. Julija 2000 je bilo okoli 50 % kapitala družbe v lasti okoli 40 strateških vlagateljev. LfA pa je ravnal precej bolj previdno kot zasebni delničar Lehman Brothers. Lehman Brothers je decembra 1999 kapital družbe Schneider AG zvečal za 25 mio EUR in je bil glavni vlagatelj pri dokapitalizaciji februarja 2000, in sicer za nadaljnjih 46 mio EUR. Poleg udeležbe pri dokapitalizaciji v februarju s približno 8,74 mio EUR (kar je bilo v odločitvi o sprožitvi postopka že označeno kot združljivo z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu), je LfA zagotovil nadaljnjih 12,8 mio EUR, in sicer izključno v obliki povračljivih posojil z obrestmi. Obrestne mere LfA so bile višje od obrestnih mer skupine bank, in sicer tako pri prvotni odobritvi posojil (septembra 1999 in februarja

2000) kot tudi pri poznejšem podaljšanju posojil (septembra in decembra 2002).

- (33) Kljub temu pa še vedno obstaja določen dvom glede vrste posojil. Spričo naloge LfA, ki je pospeševanje regionalnega gospodarstva, in na podlagi predloženih informacij Komisija ne more izključiti možnosti, da je bil namen naložbe prebroditi težke čase, s katerimi se je spopadalo podjetje Schneider AG, in rešiti delovna mesta v regiji. Poleg tega ni jasno, ali so višje obrestne mere zadostovale za izravnavo manjkajočih dodatnih jamstev. V času dodelitve posojil je bilo podjetje Schneider AG v težkem finančnem položaju, ni pa bilo mogoče izključiti možnosti, da laserska tehnologija ne bo uspešna. Težko je presoditi, ali so višje obresti zadostovale za kritje tega tveganja.
- (34) Po mnenju Komisije je mogoče vprašanje, ali gre pri posojilih LfA za državne pomoči, pustiti odprto. Tudi če bi bila posojila označena kot nezdružljive državne pomoči, bi bila negativna odločba o vrnitvi pomoči brezpredmetna, saj ne obstaja nobeno podjetje več, ki je imelo neposredno ali posredno korist zaradi domnevne državne pomoči.
- (35) Upravičenec posojila je bilo formalno gledano podjetje Schneider AG. SE in SLT sta bila ustanovljena šele po dodelitvi posojil, vendar ni razloga za izključitev možnosti, da sta imela koristi od posojil. Stečajni postopki proti trem Schneiderjevim podjetjem so bili sproženi marca 2002, vsa tri podjetja pa so bila likvidirana. Posojilni dolg je bil vključen v stečajno maso.
- (36) Premoženje vseh treh podjetij je prodal stečajni upravitelj pod nadzorom stečajnih sodišč. Komisija je mnenja, da so bila posamezna premoženja prodana po tržni ceni, tako da prednost pomoči ni bila predana enemu izmed kupcev.
- (a) Pri premoženju, katerega lastnik je bilo v času likvidacije podjetje Schneider AG, je šlo za blagovne znamke. Po tem, ko je stečajni upravitelj s pomočjo svetovalca M&A po vsem svetu iskal morebitne vlagatelje, je blagovne znamke prodal kitajskemu proizvajalcu zabavne elektronike TCL za 3,48 mio EUR. Hkrati je drug svetovalec po naročilu določil vrednost blagovnih znamk. Prejel je veliko ponudb, ki pa so bile bistveno nižje od ponudbe TCL. Komisija je zato mnenja, da so bile blagovne znamke prodane po tržni ceni.
- (b) Premoženje SE, ki je bilo sestavljeno iz proizvodne linije televizijskih sprejemnikov in zalog, je stečajni upravitelj prodal TCL za ceno 5 745 480 EUR. Po informacijah, ki jih je predložila Nemčija, se je stečajni upravitelj izčrpno pogovarjal z vrsto morebitnih vlagateljev. Vendar pa je za več let staro in posebej

za podjetje Schneider AG narejeno proizvodno linijo televizijskih sprejemnikov obstajal precej slab interes; za zaloge televizijskih sprejemnikov, za katere nista bila mogoča prevzem garancije in ponudba servisne službe, pa sploh ni bilo interesentov. TCL je podal najvišjo ponudbo, ki se posledično obravnava kot tržna cena.

- (c) V primeru SLT je stečajni upravitelj svetovalca M&A pooblastil za pošiljanje prodajne dokumentacije okoli 150 morebitnim vlagateljem. Potekali so temeljiti pogovori z vrsto morebitnih vlagateljev. Zaradi tehničnih težav pri razvoju tehnologije laserskega prikazovalnika je bilo zanimanje zelo majhno. Nobena ponudba ni bila višja od ponudbe LOS, čeprav se je poskusilo ločeno prodati obstoječe patente in patente v postopku registracije. Premoženje SLT je bilo podjetju LOS prodano v dveh korakih ⁽⁶⁾ za skupno prodajno ceno v višini 6 025 0000 mio EUR. Komisija je zato mnenja, da je bila tudi za premoženje SLT plačana tržna cena.

2. PROJEKTI R&R

2.1 DRŽAVNE POMOČI

- (37) Državno financiranje zagotavlja Zvezna dežela Bavarska preko BFS. Financiranje je torej izhajalo iz državnih sredstev in ga je treba pripisati državi. Podjetje Schneider AG je imelo koristi od financiranja dela projekta 1 in projekta 2, ki ga je izvedel SLT. Ker se z zabavno elektroniko trguje med državami članicami, lahko ukrep izkrivlja konkurenco in prizadene trgovino med državami članicami. Posledično gre pri finančni pomoči za projekt 1 in projekt 2 za državne pomoči.
- (38) V primeru financiranja projekta „Modri laser“ Univerze v Würzburgu pa po mnenju Komisije pri državnem financiranju ni šlo za državno pomoč. Projekt je zadeval temeljno raziskovanje s ciljem splošnega razširjanja znanstvenega in tehničnega znanja. Po točki 2.2 okvira Skupnosti za raziskave in razvoj iz leta 1986 ⁽⁷⁾ (ki je veljal leta 1994 v času finančne pomoči) financiranje temeljnega raziskovanja običajno ni označeno kot državna pomoč. „Vendar pa Komisija izjemoma v primerih, ko je to raziskovanje izvedeno pri ali v korist določenih podjetij, ne more izključiti možnosti, da spada pomoč v področje uporabe člena 92(1) [zdaj 87(1)].“ Temu v tem primeru ni tako. Projekt ni bil izveden za podjetje Schneider AG. Prošnjo za financiranje je

⁽⁶⁾ Prvi korak je bila ustanovitev skupnega podjetja, na katerega je bilo preneseno premoženje SLT. V skupnem podjetju je imel LOS 60-odstotni delež, 40 % pa je pripadalo stečajni masi. Ta vmesni korak, katerega trajanje je bilo eno leto, naj bi omogočil, da bi našli strateškega vlagatelja, ki bi iz stečajne mase prevzel 40 % podjetja. Takšnega vlagatelja niso našli, LOS pa je lahko pridobil 100 % podjetja.<0>

⁽⁷⁾ UL C 83, 11.4.1986, str. 2.

samostojno vložila Univerza v Würzburgu, podpora pa je bila izplačana neposredno Univerzi. Kot je Komisiji sporočila Nemčija, rezultati univerzitetnega raziskovanja za podjetje Schneider AG niso bili pomembni, saj je imelo podjetje lastno zamisel za reševanje težav v zvezi z modrim laserjem. Podjetje Schneider AG je s svojimi raziskovalnimi in razvojnimi dejavnostmi nadaljevalo neodvisno od projekta „Modri laser“ in rezultatov univerzitetnega projekta ni uporabilo za lastno tehnično rešitev. Projekta sta bila združena na željo BFS, ki si je iz tega obetal sinergije, do katerih pa nazadnje ni prišlo.

2.2 IZJEMA PO ČLENU 87(3) POGODBE ES

- (39) Subvencije za R&R je treba oceniti po okviru Skupnosti za državne pomoči za raziskave in razvoj (v nadaljevanju „okvir Skupnosti za R&R“) iz leta 1986 ⁽⁸⁾ oziroma 1996 ⁽⁹⁾, po katerem so dovoljene državne pomoči za temeljno raziskovanje, industrijsko (temeljno) raziskovanje in predkonkurenčni razvoj.

Projekt 1

Stopnja R&R – intenzivnost pomoči

- (40) Projekt 1 je mogoče označiti kot industrijsko temeljno raziskovanje v smislu Priloge 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1986 ⁽¹⁰⁾. Cilj raziskovalnih dejavnosti je bil z novim teoretičnim in eksperimentalnim delom pridobiti popolnoma novo znanje na področju projekcije večjih barvnih slik visoke ločljivosti za različna področja uporabe ter razviti znanstvene in tehnološke podlage za posamezne komponente prihodnjega sistema laserskega prikazovalnika.
- (41) BFS je financiral 48,98 % vrednosti projekta, tj. intenzivnost pomoči je pod pragom 50 %, ki velja za industrijsko temeljno raziskovanje.

Spodbujevalni učinek

- (42) Komisija zastopa stališče, da je imela pomoč za R&R spodbujevalni učinek, saj projekta brez državne podpore ne bi bilo mogoče izpeljati. Projekt je spremljalo zelo veliko tehnično in gospodarsko tveganje, tehnologija je bila zelo inovativna, potrebna sta bila temeljno raziskovanje in velik vložek. To je bilo potrjeno v zunanji študiji, ki jo je naročil

⁽⁸⁾ Glej opombo 8.

⁽⁹⁾ UL C 45, 17.2.1996, str. 5.

⁽¹⁰⁾ V skladu s Prilogo 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1986 je „industrijsko temeljno raziskovanje opredeljeno kot samostojno teoretično ali eksperimentalno delo, katerega cilj je pridobiti novo ali boljše razumevanje zakonov znanosti in tehnike, vključno z njihovo uporabo v industrijskem sektorju ali pri dejavnostih določenega podjetja.“

BFS, še preden se je odločil glede dodelitve finančne pomoči. Vprašani strokovnjaki so bili mnenja, da je projekt zaradi velike kompleksnosti in postavljenih zahtevnih ciljev mogoče izpeljati le z znatno podporo. Za veliko tehnično tveganje je veljalo natančno reproduciranje slike. Poleg tega so strokovnjaki potrdili, da je ta povsem nova tehnologija odprla vrsto posameznih problemov, ki jih je bilo mogoče rešiti le v okviru intenzivnega, koncentriranega in finančno dobro podprtega projekta R&R.

Projekt 2

Stopnja R&R – intenzivnost pomoči

- (43) V zvezi s projektom 2 je Nemčija trdila, da je tudi ta projekt treba označiti za temeljno raziskovanje ⁽¹¹⁾. Po navedbah Nemčije so dela v okviru tega projekta kljub zavajajočemu podnaslovu („Integracija sistema in prototipi“) povsem ustrezala zgoraj omenjeni opredelitvi. Nemčija je pojasnila, da je bil cilj projekta nadaljnji razvoj posameznih komponent tehnologije. Zaradi tega je bil projekt po mnenju BFS v celoti industrijsko raziskovanje. Poleg tega je bil prvi prototip razvit nekaj mesecev po zaključku projekta 2, pri čemer je bil prototip primeren za industrijsko in ne za komercialno uporabo, kot je bilo prvotno načrtovano. Dejansko predkonkurenčno raziskovanje je sledilo šele po projektu 2 in brez nadaljnega javnega financiranja.
- (44) Komisija opozarja, da je bil projekt vsaj delno predkonkurenčni razvoj ⁽¹²⁾. Financiranje bi bilo omejeno na 25 % ali pa bi moralo v skladu s točko 5.5 in točko 5.9 okvira Skupnosti za R&R iz leta 1996 ustrezati tehtanemu povprečju dovoljenih intenzivnosti pomoči. Po mnenju Komisije bi vključitev posameznih komponent v celotni sistem lahko spadala v opredelitev predkonkurenčnega razvoja. Poleg tega je bil prvi prototip izdelan le nekaj mesecev po zaključku projekta 2, kar govori v prid dejstvu, da je bil cilj projekta razvoj prvega prototipa.
- (45) Nadaljnja analiza vprašanja bi bila brezpredmetna, saj morebitne nezdružljive pomoči ne bi več izkrivljale trga. Finančno pomoč za R&R je prejelo podjetje Schneider AG. SE in SLT sta bila ustanovljena šele pozneje. Malo verjetno je, da je imel proizvajalec televizijskih sprejemnikov SE

koristi od pomoči za R&R za raziskave laserske tehnologije, ki je bila v celoti uporabljena na dogovorjen način. SLT je morda prejel koristi od pomoči. V vsakem primeru so bila podjetja medtem likvidirana, finančna pomoč za R&R je bila priključena stečajni masi ⁽¹³⁾, premoženje pa je bilo prodano po tržni ceni (glej odstavek 36).

Spodbujevalni učinek

- (46) Komisija je mnenja, da je bilo tehnološko in gospodarsko tveganje pri projektu 2 še zelo veliko in da SLT projekta brez podpore BFS ne bi mogel izpeljati. Tako kot že prvi projekt je imel tudi drugi projekt zelo inovativen značaj in je zahteval znaten vložek.

VII. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (47) Komisija je sklenila, da sta bili pomoč za raziskave in razvoj v višini 6 498 468,68 EUR za projekt 1 in 50 % pomoči za raziskave in razvoj za projekt 2, tj. 1 275 826,60 EUR, združljivi s predpisi o pomoči Skupnosti.
- (48) Glede treh posojil v skupni višini 12,8 mio EUR in 50 % pomoči za raziskave in razvoj za projekt 2 je Komisija mnenja, da predložene informacije ne zadostujejo za dokončno presojo. Odločilno vprašanje, ali gre pri posojilih za državne pomoči in v kolikšni meri je projekt 2 služil industrijskemu raziskovanju, pa lahko ostane odprto. Vračila morebitnih nezdružljivih državnih pomoči ni mogoče zahtevati, saj po likvidaciji vseh dejanskih ali morebitnih upravičencev in po odprodaji njihovega premoženja po tržnih cenah pomoč trga ne izkrivlja več.

Zato je Komisija sklenila, da je formalni postopek preiskave v zvezi s tremi posojili in delom projekta 2, sprožen po členu 88(2) Pogodbe ES, brezpredmeten –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Pomoč v korist Schneider AG, Türkheim, v višini 6 498 468,68 EUR za raziskovalni projekt „Tehnologija laserskega prikazoval-

⁽¹³⁾ Ko je postalo znano, da bo premoženje SLT prodano izven Bavarske, eden od formalnih predpogojev za pomoč ni bil več izpolnjen.

⁽¹¹⁾ Po Prilogi 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1996 je industrijsko raziskovanje opredeljeno kot načrtno raziskovanje ali kritično raziskovanje za pridobivanje novih znanj, s ciljem uporabe teh znanj za razvoj novih izdelkov, postopkov in storitev ali za uresničevanje znatnih izboljšav obstoječih izdelkov, postopkov ali storitev.

⁽¹²⁾ Po Prilogi 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1996 predkonkurenčni razvoj zajema pretvorbo znanj, pridobljenih pri industrijskem raziskovanju, v načrt, shemo ali osnutek za nove, spremenjene ali izboljšane izdelke, postopke ali storitve, ne glede na to, ali so namenjeni za prodajo ali uporabo, vključno z izdelavo prvega prototipa, ki ni namenjen za komercialno uporabo. Poleg tega lahko vključuje tudi zasnovno obliko in načrt drugih izdelkov, postopkov ali storitev ter začetno predstavitev ali pilotne projekte, če teh projektov ni mogoče pretvoriti ali uporabiti v industrijske ali tržne namene

nika“ in pomoč v višini 1 275 826,60 EUR za projekt R&R „Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“ sta združljivi s skupnim trgom.

Člen 2

Formalni postopek preiskave v zvezi s posojili Bayrische Anstalt für Aufbaufinanzierung v višini skupaj 12,8 mio EUR in s subvencijo v višini 1 275 826,60 EUR za raziskovalni projekt „Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“, je ustavljen.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Zvezno republiko Nemčijo.

V Bruslju, 16. maj 2006.

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije